

REGIONÁLNA INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA ŽILINSKÉHO KRAJA

Z Á V E R Ě Č N Ě S T A N O V I S K O

(číslo: OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr)

vydané Okresným úradom Žilina, odborom starostlivosti o životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Žilinský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37 808 427

3. Adresa sídla

Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Renáta Neslušánová
riaditeľka odboru SO/RO pre ROP (poverená vedením)
Tel.: 041 5032347
e-mail: renata.neslusanova@zilinskazupa.sk

Úrad Žilinského samosprávneho kraja
Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja.

2. Charakter

Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja (ďalej aj „RIÚS Žilinského kraja“) je spracovaná za účelom koordinovanej, vecne a časovo zosúladenej implementácie Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej aj „IROP“) na území Žilinského

kraja vrátane funkčnej mestskej oblasti krajského mesta Žilina. IROP je jedným z operačných programov Slovenskej republiky pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorý je spolufinancovaný z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej aj „EŠIF“).

RIÚS Žilinského kraja je východiskovým strategickým dokumentom pre realizáciu Integrovaných územných investícií (ďalej aj „IUI“) na regionálnej úrovni, s dopadom na miestnu úroveň, ktorého súčasťou je Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny (ďalej aj „SUMRŽ“). Na základe RIÚS sa budú realizovať IUI na úrovni regiónu v zmysle individuálnych a integrovaných projektov, ktorých vzájomná realizácia prispieva k plneniu cieľov RIÚS. RIÚS sa navrhuje predovšetkým s ohľadom na stratégiu, ciele, tematický rozsah a očakávané výsledky IROP, avšak v širšom kontexte rozvojových potrieb a potenciálu Žilinského kraja. Prostredníctvom RIÚS sú identifikované také plánované opatrenia, ktoré prispievajú k rozvoju celého funkčného územia RIÚS.

RIÚS Žilinského kraja nie je samostatným strategickým dokumentom, ale implementačným nástrojom pre IROP. Jeho obsah je záväzný pre všetkých prijímateľov a subjekty podieľajúce sa na implementácii operačného programu v Žilinskom kraji. Zároveň bude slúžiť ako záväzný akčný plán plánovaných aktivít IROP v Žilinskom kraji, ktorý definuje konkrétne opatrenia s dôrazom na integrovaný prístup.

RIÚS Žilinského kraja je financovaný z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) do roku 2023 a zohľadňuje princípy pre integrovaný prístup definované v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, kde sú zakotvené zásady partnerstva a integrovaný prístup k územnému rozvoju.

RIÚS Žilinského kraja ako plánovací a realizačný nástroj bude zahŕňať IUI v regióne Žilinského kraja vrátane IUI na úrovni funkčnej mestskej oblasti krajského mesta Žilina.

Strategický dokument RIÚS Žilinského kraja bol ako strategický dokument s regionálnym dosahom predmetom povinného posudzovania vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“).

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom RIÚS Žilinského kraja je zlepšenie kvality života a zabezpečenie udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Cieľom RIÚS Žilinského kraja je realizácia integrovaného prístupu v IROP na úrovni samosprávneho kraja a prispenie k plneniu priorít Stratégie Európa 2020, najmä k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Na základe vymedzenia z národnej úrovne RIÚS Žilinského kraja sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí (ako strategických priorít dokumentu):

- bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,
- ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám ,
- konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch,
- zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Prínosom RIÚS Žilinského kraja je identifikovanie a realizácia priorít na základe ich analýzy a následného konsenzu aktérov v Žilinskom kraji, čím sa má dosiahnuť predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania, ktoré je typické pre doterajší, intuitívne orientovaný prístup pri identifikácii a realizácii priorít z národnej úrovne.

Globálnym cieľom RIÚS Žilinského kraja je zlepšenie kvality života obyvateľov Žilinského kraja, zabezpečením dostupných a kvalitných verejných služieb, bezpečnosti dopravy a možností rozvoja sebarealizácie.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Gestorom prípravy strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja je Žilinský samosprávny kraj za aktívne spolupráce s mestom Žilina ako orgánu pre koordináciu udržateľného mestského rozvoja (ďalej aj „UMR“) a taktiež i orgánu zodpovedného za vypracovanie Stratégie udržateľného mestského rozvoja Žiliny. Zodpovednou koordinátorkou RIÚS Žilinského kraja je Ing. Renáta Neslušanová. Na príprave RIÚS Žilinského kraja sa podieľali nasledovné odborné poradné skupiny:

- odborná poradná skupina pre oblasť dopravy,
- odborná poradná skupina pre oblasť sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
- odborná poradná skupina pre oblasť školstva,
- odborná poradná skupina pre oblasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu,
- odborná poradná skupina pre oblasť životného prostredia.

RIÚS Žilinského kraja ako dokument s regionálnym dosahom v rozsahu 172 strán je rozčlenený do 4 hlavných kapitol a 71 príloh:

1. Úvod

- 1.1 Účel a ciele dokumentu RIÚS
- 1.2 Stručná charakteristika jednotlivých častí RIÚS Žilinského kraja
- 1.3 Spôsob zapracovania IÚS UMR
- 1.4 Prehľad východiskových koncepcných dokumentov a informačných zdrojov
- 1.5 Chronológia prípravy RIÚS a spôsob zapojenia partnerov
- 1.6 Inštitucionálne zabezpečenie prípravy RIÚS

2. Analytická časť

- Cesty II. a III. triedy
- Cesty II. a III. triedy mestskej funkčnej oblasti (ďalej aj „MFO“) Žiliny
- Verejná osobná doprava
- Verejná osobná doprava - MFO Žiliny
- Nemotorová doprava (cyklistická doprava)
- Nemotorová doprava (cyklistická doprava) - MFO Žiliny
- Zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku
- Zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku - MFO Žiliny
- Sociálne služby
- Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela
- Sociálne služby - MFO Žiliny
- Zdravotná starostlivosť
- Zdravotná starostlivosť - MFO Žiliny
- Nemocnice v Žilinskom kraji
- Školstvo

Materské školy
Materské školy - MFO Žiliny
Základné školy
Základné školy - MFO Žiliny
Stredné školy
Kultúrny a kreatívny priemysel
Životné prostredie
Životné prostredie - MFO Žiliny
Miestne spoločenstvá

3. Strategická časť

Strategická priorita 1 – Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita 1.1

Špecifický cieľ 1.1.1

Investičná priorita 1.2

Špecifický cieľ 1.2.1

Špecifický cieľ 1.2.2

Strategická priorita 2 – Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita 2.1

Špecifický cieľ 2.1.1

Špecifický cieľ 2.1.2

Investičná priorita 2.2

Špecifický cieľ 2.2.1

Špecifický cieľ 2.2.2

Špecifický cieľ 2.2.3

Strategická priorita 3 – Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita 3.1

Špecifický cieľ 3.1

Strategická priorita 4 – Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita 4.2

Špecifický cieľ 4.2.1

Špecifický cieľ 4.3.1

4. Vykonávacia časť

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RIÚS/stratégie UMR

4.2 Indikatívny časový a finančný harmonogram realizácie RIÚS/stratégie UMR v mil. EUR

4.3 Indikatívny zoznam projektových zámerov/návrhov

4.4 Monitorovanie RIÚS/stratégie UMR

4.5 Hodnotenie RIÚS/stratégie UMR

4.6 Multikriteriálna analýza

5. Prílohy

Analytická časť RIÚS

Analytická časť RIÚS Žilinského kraja poskytuje vstupné údaje pre ďalšie časti RIÚS. Cieľom analýzy je charakterizovať a posúdiť stav v relevantných oblastiach determinujúcich kvalitu života v regióne Žilinského kraja, príp. stanoviť príčiny a dôsledky, súvislosti tohto

stavu a trendy vývoja. Zameriava sa predovšetkým na oblasti obsiahnuté v IROP s relevanciou pre RIÚS Žilinského kraja a pokrýva územie Žilinského kraja so špecifickým dôrazom na územie funkčnej mestskej oblasti krajského mesta Žilina. Súčasťou analýzy je aj štandardná SWOT analýza, ktorá sumarizuje silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia analyzovaných oblastí.

Strategická časť RIÚS

RIÚS Žilinského kraja formuluje ciele, priority, súbor opatrení a aktivít na ich dosiahnutie a očakávané výsledky, pričom z časového hľadiska je limitovaná programovým obdobím 2014-2020. Stratégia nadväzuje na závery analýzy a zohľadňuje identifikované disparity (slabé stránky), konkurenčné výhody (silné stránky) a potenciál (príležitosti) Žilinského kraja.

Globálnym cieľom RIÚS Žilinského kraja je zlepšenie kvality života obyvateľov Žilinského kraja, zabezpečením dostupných a kvalitných verejných služieb, bezpečnosti dopravy a možností rozvoja sebarealizácie.

Strategická priorita 1

Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita 1.1

Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Špecifický cieľ 1.1.1

Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy v Žilinskom kraji s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému

Investičná priorita 1.2

Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ 1.2.1

Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy v Žilinskom kraji

Mestská funkčná oblasť Žiliny

Špecifický cieľ 1.2.2

Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji

Strategická priorita 2

Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita 2.1

Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ 2.1.1

Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni v Žilinskom kraji

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Špecifický cieľ 2.1.2

Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti na území Žilinského kraja

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Investičná priorita 2.2

Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručnosti a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ 2.2.1

Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl v Žilinskom kraji

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Špecifický cieľ 2.2.2

Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl v Žilinskom kraji

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Špecifický cieľ 2.2.3

Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní v Žilinskom kraji

Strategická priorita 3

Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita 3.1

Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ 3.1

Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií v Žilinskom kraji

Strategická priorita 4

Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita 4.2

Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ 4.2.1

Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie v Žilinskom kraji.

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Špecifický cieľ 4.3.1

Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

Stratégia udržateľného mestského rozvoja Žiliny

Vykonávacia časť RIÚS

Definuje spôsob riadenia, monitorovania a hodnotenia realizácie RIÚS Žilinského kraja a viacročný finančný plán. V oblastiach, kde je to možné, identifikuje indikatívne projektové zámery a vytvára podmienky na efektívnu alokáciu verejných zdrojov.

Realizáciou opatrení a aktivít jednotlivými subjektmi v ŽK budú napĺňané stanovené ciele a priority smerujúce k zlepšeniu kvality života a zabezpečeniu udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

RIÚS Žilinského kraja vychádza z Integrovaného regionálneho operačného programu, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020, Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení (relevantných územnoplánovacích podkladov, PHSR a ÚPD miest a obcí v kraji) a nadväzuje na ciele a priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja (2010) a Partnerskej dohody 2014 - 2020, ako základného strategického programového dokumentu SR pre oblasť kohéznej a regionálnej politiky. Zároveň zohľadňuje stratégiu Európa 2020, ktorá je stratégiou EÚ na zabezpečenie hospodárskeho rastu EÚ v nasledujúcom desaťročí.

RIÚS Žilinského kraja ďalej vychádza z, alebo zohľadňuje závery a rozvojové požiadavky uvedené v strategických a územnoplánovacích dokumentoch:

A) na národnej úrovni:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmien a doplnkov č.1,
- Partnerská dohoda,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010,
- Národný program reforiem 2011 - 2014,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020,
- Strategický plán rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov,
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020,
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy v SR do roku 2020, ako príloha Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020,
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- Trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike,
- Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou,

- Vyhláška MŽP SR č. 262/2010, ktorou sa ustanovuje obsah plánov obnovy verejného vodovodu, plánov obnovy verejnej kanalizácie a postup pri ich vypracúvaní,
- Národný program SR pre vykonávanie Smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/EE a Nariadenia EP a Rady 1882/2003/EE, aktualizácia k 31.12.2010,
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030,
- Stratégia celoživotného vzdelávania – aktualizácia 2011,
- Akčný plán Stratégie celoživotného vzdelávania 2011,
- Konceptia zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti,
- Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky, schválená uznesením vlády SR č. 655/2013 zo dňa 13. novembra 2013,
- Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020, schválená uznesením vlády SR č. 224/2014 zo dňa 14. mája 2014,
- Východiská stratégie rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, schválené uznesením vlády SR č. 223/2014 zo dňa 14. mája 2014,
- Vodný plán Slovenska,
- Konceptia vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2015,
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR vrátane neskorších aktualizácií,
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Operačné programy pre programové obdobie 2014 - 2020:

- Operačný program Kvalita životného prostredia,
- Operačný program Ľudské zdroje,
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
- Integrovaný regionálny operačný program,
- Program cezhraničnej spolupráce SR – ČR,
- Program cezhraničnej spolupráce SR – PL.

B) na regionálnej úrovni:

- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja vrátane neskorších zmien a doplnkov,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013,
- Územný generel cestovného ruchu Žilinského kraja,
- Regionálna výskumná a inovačná stratégia Žilinského kraja 2014+
- Plán dopravnej obslužnosti ŽSK,
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Žilinského kraja – aktuálne znenie,

- Stratégia rozvoja cestovného ruchu ŽSK pre roky 2007 – 2013, ktorá bola aktualizovaná cez RA ŽSK prostredníctvom dokumentu „Analýza doterajšej implementácie Stratégie rozvoja cestovného ruchu Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2007 – 2013 a návrh na skvalitnenie, zlepšenie situácie v oblasti efektívnej podpory cestovného ruchu v ŽSK,
- Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja (cyklostratégia),
- Urbanistická štúdia Slovensko-českého prihraničného územia,
- Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva ŽSK, vrátane jej aktualizácie v častiach 4. A Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva ŽSK, vrátane 2.6.2,
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Žilinskom samosprávnom kraji na roky 2014 – 2017,
- Koncepcia rozvoja výchovy a vzdelávania v Žilinskom samosprávnom kraji na roky 2010 – 2013,
- Koncepcia rozvoja zdravotníctva Žilinského samosprávneho kraja,
- Stratégia systémovej spolupráce medzi Žilinským samosprávnym krajom a Moravskosliezskym krajom,
- Stratégia systémovej spolupráce inštitúcií Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja na roky 2010 – 2020,
- Materiály a údaje Štatistického úradu a Ústavu informácií a prognóz školstva,
- Princípy harmonizácie a integrácie dopravnej obslužnosti v ŽSK so zameraním na nákladovosť zúčastnených druhov dopravy,
- Prognóza vývoja prímestskej autobusovej dopravy.

Pre potreby definovania finančného rámca na zabezpečenie implementácie RIÚS Žilinského kraja boli východiskom jednotlivé operačné programy pre obdobie 2014 - 2020.

V Správe o hodnotení strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja (ďalej len správa o hodnotení) - kapitola XI. Použitá literatúra a zdroje informácií, spracovateľ uvádza strategické dokumenty, literatúru a zdroje informácií, ktoré boli použité pri spracovaní predmetnej správy o hodnotení.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Posudzovaný návrh strategického dokumentu bol obstaraný Žilinským samosprávnym krajom, prostredníctvom oprávneného zástupcu obstarávateľa Ing. Juraja Blanára, predsedu ŽSK.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu:

- prípravné práce, zber údajov marec 2013,
- spracovanie analytickej časti vecne príslušnými odborníkmi v súlade so strategickými dokumentmi na národnej úrovni marec 2013 – január 2014,

- pracovné stretnutie k tvorbe RIÚS ŽK február – september 2014,
- zaslanie analytickej časti riadiacemu orgánu (RO) - Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR september 2014,
- pracovné stretnutia k RIÚS Žilinského kraja a jeho aktualizácia október 2014 – január 2015,
- pripomienkovanie návrhu strategického dokumentu február – marec 2015,
- zapracovanie pripomienok a odoslanie strategického dokumentu na RO - Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR marec 2015,
- schválenie RIÚS Žilinského kraja Radou Partnerstva a RO po ukončení procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

RO – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Rozhodnutie RO pre IROP

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.

Správa o hodnotení strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja bola vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov v novembri 2015 na základe rozsahu hodnotenia strategického dokumentu určeného Okresným úradom Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov pod č. OU-ZA-OSZP2-2015/017199-032/Gr, zo dňa 25.05.2015. Zhotoviteľom správy o hodnotení strategického dokumentu je Ing. Katarína Náhliková, Borová 36, 010 07 Žilina.

5. Posúdenie strategického dokumentu

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja zabezpečil podľa jednotlivých ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Posúdenie strategického dokumentu prebiehalo nasledovne:

✓ *Oznámenie o strategickom dokumente:*

- spracovanie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom Žilinským samosprávnym krajom 15.04.2015,
- doručenie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom na OU ZA, OSZP podľa § 5 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát dňa 20.04.2015,
- zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na webovom sídle MŽP SR na adrese http://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-regionalna-integrovana-uzemna-strat (ďalej len „webové sídlo www.enviroportal.sk“) a doručenie podľa § 6 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, obstarávateľovi, dotknutým obciam dňa 20.04.2015,

- OU ZA, OSZP zároveň podal informáciu, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente je možné predkladať do 15 dní od jeho zverejnenia, najneskôr do 11.05.2015 spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
 - zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov,
 - k oznámeniu o strategickom dokumente bolo doručených celkom 47 stanovísk od dotknutých orgánov a dotknutých obcí.
- ✓ *Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:*
- určený podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. OU-ZA-OSZP2-2015/017199-032/Gr, zo dňa 25.05.2015,
 - zverejnený dňa 25.05.2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk,
 - k určenému rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne stanoviská, ktoré by vzniesli nové požiadavky na rozsah hodnotenia,
 - prehľad špecifických požiadaviek tohto rozsahu hodnotenia s komentárom ich riešenia, prípadne s odkazom na miesto v správe, kde sú riešené je uvedené v odbornom posudku.
- ✓ *Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:*
- správa o hodnotení strategického dokumentu RIUS Žilinského kraja bola vypracovaná podľa § 4 ods. 1 a prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov v novembri 2015,
 - doručenie správy o hodnotení obstarávateľom dňa 14.12.2015 na OU ZA, OSZP (v tlačenej forme a na elektronickom nosiči dát) spolu s návrhom strategického dokumentu RIUS Žilinského kraja,
 - dokumenty boli zverejnené dňa 14.12.2015 podľa § 10 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.zilinskazupa.sk a prostredníctvom pošty (obce kraja, ústredné a miestne orgány štátnej správy, susedné samosprávne kraje),
 - OU ZA, OSZP zároveň podal informáciu, že stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné predkladať do 21 dní od jeho zverejnenia, najneskôr do 11.01.2016 spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
 - zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov.
- ✓ *Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:*
- verejné prerokovanie podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov sa konalo dňa 07.01.2016 v priestoroch Úradu Žilinského samosprávneho kraja (kongresová sála) o 10⁰⁰ hod., pričom informácia o uskutočnení verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu bola zverejnená dňa 14.12.2015 na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.zilinskazupa.sk (<http://www.regionzilina.sk/files/odbory/soro-rop/2016/rius/o-z-n-a-m-e-n-ie-o-prerokovani-spravy-o-hodnoteni.pdf>), a listom OU-ZA-OSZP2/2015/045227-03/Gr zo dňa 14.12.2015 prostredníctvom pošty (obce kraja, ústredné a miestne orgány štátnej správy, susedné samosprávne kraje),
 - obstarávateľ vypracoval záznam z verejného prerokovania podľa § 11 ods. 7 zákona, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie na OU, OSZP Žilina,
 - k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo doručených celkom 73 stanovísk (do termínu spracovania odborného posudku 61 stanovísk) od dotknutých orgánov a dotknutých obcí.

✓ *Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:*

- nebolo požiadané o doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,
- na pracovnom stretnutí dňa 08.02.2016 v kancelárii OU ZA, OSZP boli za účasti navrhovateľa, spracovateľa strategického dokumentu RIUS Žilinského kraja a správy o hodnotení predmetného strategického dokumentu a spracovateľa odborného posudku podané informácie k stanovisku navrhovateľa ohľadom formálnych zmien samotného strategického dokumentu, kde bolo dohodnuté, že tieto budú predmetom Zmeny a doplnku č. 1 k RIUS Žilinského kraja.

✓ *Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:*

- OU ZA, OSZP určil spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu Ing. Beatu Vaculčíkovú a zároveň oznámil obstarávateľovi určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku,
- vypracovaný odborný posudok s návrhom záverečného stanoviska podľa § 14 zákona bol doručený na OU, OSZP listom zo dňa 07.03.2016.

✓ *Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu:*

- OU ZA, OSZP vypracoval podľa § 14 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu č. OU-ZA-OSZP2/2016/002100-80/Gr , dňa 00.03.2016 v termíne do 15 dní od doručenia odborného posudku.

Podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov určil OU ZA, OSZP listom č. OU-ZA-OSZP2/2016/002100-58/Gr, zo dňa 19.01.2016 za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu RIUS Žilinského kraja s regionálnym dosahom Ing. Beatu Vaculčíkovú zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MZP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 423/2006-OPV.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, samotného návrhu strategického dokumentu RIUS Žilinského kraja, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania navrhovaného strategického dokumentu a konštatoval, že správa o hodnotení vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov obsahuje dostatočné informácie o strategickom dokumente, navrhovanej stratégii, cieľoch, opatreniach a aktivitách; pričom závažnejšie nedostatky neboli identifikované.

V návrhu záverečného stanoviska odborne spôsobilá osoba odporúča prijatie strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ za dodržania podmienok uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ s tým, že ak jednotlivé činnosti obsiahnuté v rámci návrhu uvedeného strategického dokumentu budú podliehať procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné ich vykonať pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska na OU Žilina, OSZP celkovo doručených 61 písomných stanovísk. Doručené stanoviská k správe o hodnotení

strategického dokumentu boli taktiež vyhodnotené v odbornom posudku podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov.

B.1 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny (list č. 2922/2016-2.1,7002/2016, zo dňa 03.02.2016)

Súčasťou RIÚS Žilinského kraja je indikatívny zoznam projektových zámerov navrhovaných na realizáciu. Pri mnohých aktivitách zaradených v indikatívnom zozname projektových zámerov (napr. rekonštrukcie a budovanie ciest, budovanie MTB cyklotrás) nie je možné vylúčiť, že plánované aktivity nebudú mať dopad na záujmy ochrany prírody.

Predložená správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná všeobecne, neobsahuje informácie o pripravovaných aktivitách ani ich mapové zobrazenie.

Z predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu nie je zrejmé, či niektoré projekty budú zasahovať do chránených území alebo prvkov územného systému ekologickej stability, či budú zabraté významné biotopy alebo lokality výskytu chránených a vzácných druhov.

Spracovatelia správy o hodnotení strategického dokumentu nevyhodnotili vplyv na záujmy ochrany prírody a spoliehajú sa na hodnotenie konkrétnych projektov navrhnutých v rámci jednotlivých opatrení podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Na území Žilinského kraja sa nachádzajú viaceré chránené územia národnej i európskej sústavy chránených území. Platia v nich rôzne stupne územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Na základe vyššie uvedeného požadujeme v strategickom dokumente vyhodnotiť:

- zásahy do chránených území (národnej aj európskej sústavy);
- mieru fragmentácie hodnotných krajinných prvkov;
- narušenie migračných trás;
- kolízie živočíchov s dopravnými prostriedkami;
- riziko šírenia invázných druhov;
- zásahy do prvkov územného systému ekologickej stability;
- ovplyvnenie krajinného rázu.

Súčasťou správy o hodnotení má byť aj návrh opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody (predovšetkým na migráciu živočíchov).

V prípade možného priameho i nepriameho ovplyvnenia chránených území sústavy Natura 2000 je potrebné vypracovať (odporúčame v samostatnej prílohe) tzv. primerané posúdenie vplyvov (vrátane kumulatívnych) navrhovaného strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 v zmysle čl. 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Pri ďalšom vypracovaní strategického dokumentu navrhujeme strategický dokument konzultovať so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky.

- *Vyhodnotenie: pripomienka sa akceptuje, vyhodnotenie zásahov do chránených území bude predmetom riešenia na lokálnej úrovni, v rámci konkrétnych projektov vyplývajúcich z implementácie strategického dokumentu.*

B.2 Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, (list č. 03052/2016/B211-SZEÚ/125, zo dňa 04.01.2016)

MDVRR SR predložený strategický dokument berie na vedomie. Zároveň upozorňujeme, že pri realizácii stanovených opatrení a cieľov v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry rezortu doprava a navrhovaný RIÚS koordinovať so strategickými dokumentmi MDVRR SR, ktorými sú: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, ako aj každoročne aktualizovaný Rozvojový program priorít verejných prác, ktorý obsahuje zoznam verejných prác, u ktorých sa predpokladá začatie ich realizácie v nasledujúcich troch rokoch. RIÚS by súčasne mal reflektovať aj na platnú európsku legislatívu týkajúcu sa transeurópskych dopravných sietí, definovanú v nariadeniach Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1315/2013 a č. 913/2010.

Príloha – pripomienky MDVRR SR k „Regionálnej integrovanej územnej stratégii Žilinského kraja“

Zásadné pripomienky

- z pohľadu transeurópskych multimodálnych dopravných sietí sú často nesprávne uvádzané v minulosti revidované koridory TEN-T, konkrétne koridory č. Va a VI, ktoré boli zrušené v rámci nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1315/2013, pričom boli definované nové koridory – v prípade Žilinského kraja koridory Baltsko-jadranský a Rýn - Dunaj. V texte a v prílohách sa striedavo uvádzajú staré neaktuálne a nové aktuálne koridory, uvedené žiadame zjednotiť a uvádzať v tejto súvislosti výhradne aktuálne platné koridory.
- V prílohe 7.1 je nepresne uvedené trasovanie koridorov základnej siete TEN-T, napr. koridor Rýn - Dunaj prechádza o. i. aj po železničnej trati Žilina – Čadca - st. hr. SR/ČR (vetva pre osobnú dopravu) a taktiež po trati Žilina – Bytča – Púchov - št. hr. SR/ČR (vetva pre nákladnú dopravu). Žiadame uvádzať správne.
- V prílohe 7.1 nie je v textovej časti medzi úsekmi základnej siete TEN-T vymenovaná rýchlostná cesta R3 v trase Martin – Zvolen – Šahy - št. hr. SR/M, naopak táto cesta je na obr. 2 nesprávne uvedená ako súčasť koridoru Rýn - Dunaj. Žiadame uvádzať správne.
- Na s. 19 v texte o osobnej železničnej doprave žiadame doplniť informáciu o tom, že okrem vlakov objednaných MDVRR SR premávajú v Žilinskom kraji aj komerčné vlaky 3 dopravcov, ktorí tieto vlaky prevádzkujú na vlastné podnikateľské riziko.
- Na s. 114 v merateľných ukazovateľoch špecifického cieľa 1.2.1, kde je ako zdroj dát uvedené MDVRR SR, žiadame doplniť poznámku, že „MDVRR SR pracuje na základe podkladov od dopravcov, resp. objednávateľov dopravy“.

Odporúčacie pripomienky

- V textovej a prílohovej časti (príloha 7.1) odporúčame zjednotiť uvádzané číslovanie železničných tratí – v texte je uvádzané číslovanie podľa knižného cestovného poriadku (napr. 120, 170, 180), v prílohe číslovanie podľa traťových úsekov (pre uvedené trate 105, 106, 118).
- V textovej a prílohovej časti (príloha 7.1) odporúčame uviesť informáciu, že cez Žilinský kraj prechádzajú aj železničné nákladné koridory č. 5 a č. 9 (definované nariadením európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 913/2010).
- Na s. 13 správne znenie textu znie – „Z tabuľky č. 4 vyplýva, že priemerná denná intenzita dopravy na cestách II. triedy v roku 2005 ~~prešlo~~ v Žilinskom kraji bola 4861 vozidiel ~~za deň~~ a v roku 2010 ~~prešlo~~ 4940 vozidiel ~~za deň~~...“.

- Na s. 19 správne znenie textu znie – „...možné cestovanie s prestupom medzi vozidlami MHD a vlakmi na jeden cestovný doklad.“
- Nesprávne slovné konštrukcie typu „pokles/nárast cestujúcich“, odporúčame nahradiť konštrukciami typu „pokles/nárast počtu cestujúcich“, „prírastok/úbytok cestujúcich“, konštrukt „objem cestujúcich“ spojením „počet cestujúcich“.
- Na s. 26 sú zjavne nesprávne uvádzané dĺžky trolejbusových tratí, dĺžka trate by zrejme mala byť napr. nie 23,244 m ale 23,244 km.
- Odporúčame SWOT analýzy aplikovať metodicky správne (SWOT analýza slúži na hodnotenie určitého zámeru, napr. aktivity, projektu, politiky, silné a slabé stránky analyzujú atribúty vnútorného pôvodu, príležitosti a hrozby analyzujú atribúty vonkajšieho pôvodu). V texte sa totiž používajú SWOT analýzy metodicky nesprávne – nesprávne sa používa SWOT analýza na hodnotenie statických javov a charakteristík (správne zámerov) a príležitosti a hrozby sú identifikované nesprávne ako možný budúci vývoj (správne analýza súčasného stavu externého prostredia), čo môže viesť k nesprávne identifikovaným záverom a návrhom stratégií a opatrení.
- V celom texte odporúčame citovať použité externé zdroje. Často preto nie je možné identifikovať, ktoré tvrdenia sú autorskými zisteniami a odporúčaniami pre samotnú stratégiu a ktoré sú len prevzatým externým zdrojom s prevzatými odporúčaniami.
- *Vyhodnotenie: pripomienky sa akceptujú. Aktualizácia údajov bude premietnutá do jednotlivých projektov v rámci implementácie strategického dokumentu.*

B.3 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, 813 30 Bratislava 1, Sekcia vysokých škôl, vedy a výskumu (list č. 2015-26067/67030:2-15FO, zo dňa 18.12.2015)

Ďakujeme za zaslanie oznámenia o vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja. V zmysle žiadosti o doručenie písomného stanoviska k uvedenému uvádzame, že k oznámeniu ani k správe nemáme pripomienky.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.*

B.4 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, Sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb, Odbor environmentálnych činností (list č. 31889/2015, zo dňa 08.01.2016)

Na základe Vašej požiadavky, ktorú ste nám zaslali istom č. OU-ZA-OSZP/2015/045227-02/Gr z 21.12.2015 Vám v prílohe zasielame pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“.

Pripomienka č. 1 – obyčajná pripomienka

V bode II. 1.2. Pôdne pomery na str. 11 chýba zdroj údajov o pôvodnom fonde kraja.

Odôvodnenie: formálna úprava

- *Vyhodnotenie: pripomienka sa akceptuje.*

Pripomienka č. 2 – obyčajná pripomienka

Na str. 29 žiadame pre lepšiu zrozumiteľnosť opraviť text na „mesto Martin,...v roku 1994 vďaka svojmu významu pre.....“.

Odôvodnenie: formálna úprava

- Vyhodnotenie: pripomienka sa akceptuje.

Pripomienka č. 3 – obyčajná pripomienka

Vzhľadom na charakter navrhovaných aktivít a opatrení (dokument obsahuje okrem iného opatrenia na zlepšenie dopravnej infraštruktúry) je však pravdepodobné, že pri ich realizácii dôjde aj k záberom poľnohospodárskej pôdy. V tejto súvislosti upozorňujeme na povinnosť rešpektovať ustanovenie § 12 zákona č. 220/2004 Z. z., podľa ktorého „*Polnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu*“. Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy je podľa § 12 ods. (2) citovaného zákona okrem iného povinný „*riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd*“ v príslušnom katastrálnom území.

Odôvodnenie: Každý konkrétny návrh nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy podlieha posúdeniu z hľadiska dodržania zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy a vydaniu súhlasu podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane pôdy. Príslušným na vydanie súhlasu je v danom prípade Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov.

- Vyhodnotenie: pripomienka sa akceptuje. Implementáciou strategického dokumentu pri riešení konkrétnych investičných projektov bude rešpektovaný predmetný zákon a každý konkrétny návrh nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy bude samostatne posúdený z hľadiska dodržania zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy.

B.5 Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, 827 155 Bratislava 212, (list č. 17409/2015-3320-64124, zo dňa 21.12.2015)

V nadväznosti na Vašu žiadosť č. OU-ZA-OSZP2-2015-045227-02/Gr zo dňa 14.12.2015 o stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ Vám oznamujeme, že rezort hospodárstva k uvedenému materiálu neuplatňuje pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

B.6 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, 837 52 Bratislava, Odbor programov EÚ, Sekcia európskych programov a projektov (e-mail, zo dňa 05.01.2016)

V zmysle Vašej požiadavky listom č. OU-ZA-OSZP2/2015/045227-02/Gr zo dňa 14.12.2015 „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ – zaslanie oznámenia o vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu, ktorý bol doručený na Ministerstvo zdravotníctva SR dňa 17.12.2015 si Vás dovoľujeme informovať, že k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ nemáme žiadne pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

B.7 Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava, (list č. OHŽP-9908/2015, zo dňa 11.01.2016)

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie zaslal Úradu verejného zdravotníctva SR listom č. OU-ZA-OSZP2/2015/045227-02/Gr zo dňa 14.12.2015 Správu o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia

Žilinského kraja “(ďalej RIÚS Žilinského kraja) s požiadavkou o zaujatie stanoviska. Obstarávateľom strategického dokumentu je Žilinský samosprávny kraj, odbor dopravy a regionálneho rozvoja. V súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 24/2006 Z. z.) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZ SR) v danom prípade príslušný podľa § 5 ods. 4 písm. n) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v predmetnej veci vydáva toto záväzné stanovisko:

So Správou o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ sa súhlasí, zároveň sa žiada aby, v zozname dotknutých orgánov v kapitole II. 4. bol uvedený aj Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Cieľom RIÚS Žilinského kraja je realizácia integrovaného prístupu v integrovanom regionálnom operačnom programe na úrovni samosprávnych krajov a príspevanie k plneniu priorít Stratégie Európa 2020, najmä k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. RIÚS ŽILINSKÉHO KRAJA sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto štyroch prioritných oblastí:

- Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,
- Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- Konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch,
- Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Z krátkodobého hľadiska možno predpokladať istú úroveň ochrany, podpory, a rozvoja verejného zdravia realizovaním Strategickkej priority 1 – Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch a Strategickkej priority 4 – Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie pokiaľ budú realizované opatrenia v kapitole V. predmetnej správy. V procese rozhodovania o výbere realizačných projektov spadajúcich do okruhu uvedených strategických priorít bude potrebné vykonať dôsledné vyhodnotenie vplyvu na zdravie dotknutého obyvateľstva. V závislosti od charakteru navrhovanej aktivity/stavby/činnosti budú potrebu takéhoto hodnotenia uplatňovať príslušné orgány verejného zdravotníctva v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z.

- *Vyhodnotenie:* stanovisko je kladné, žiadosť o doplnenie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky do zoznamu dotknutých orgánov sa akceptuje.

B.8 Okresný úrad Žilina, Námestie M.R. Štefánika č. 1, 010 01 Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-ZA-OSZP2-2015/045686/KlZ, zo dňa 18.12.2015)

V zmysle Partnerskej dohody SR mestskú funkčnú oblasť mesta Žilina tvoria okrem mesta Žilina obce: Divinka, Horný Hričov, Teplička nad Váhom, Ovčiarsko, Bitarová, Hôrky, Mojš, Rosina, Lietavská Lúčka a Višňové.

RIÚS Žilinského kraja je východiskovým strategickým dokumentom pre realizáciu Integrovaných územných investícií (ďalej aj IÚI) na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň, a to prostredníctvom individuálnych a integrovaných projektov.

Vzájomná realizácia týchto projektov bude prispievať k naplneniu cieľov RIÚS Žilinského kraja. RIÚS Žilinského kraja nie je samostatným strategickým dokumentom, ale implementačným nástrojom pre IROP v Žilinskom kraji. Zároveň bude slúžiť ako

záväzný akčný plán plánovaných aktivít IROP v Žilinskom kraji, ktorý definuje konkrétne opatrenia s dôrazom na integrovaný prístup.

RIÚS Žilinského kraja je financovaný z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ESIF) do roku 2023 a zohľadňuje princípy pre integrovaný prístup definované v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. Decembra 2013, kde sú zakotvené zásady partnerstva a integrovaný prístup k územnému rozvoju.

Hlavným cieľom RIÚS Žilinského kraja je zlepšenie kvality života a zabezpečenie udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Cieľom RIÚS Žilinského kraja je realizácia integrovaného prístupu v IROP na úrovni samosprávnych krajov a príspevanie k plneniu priorít Stratégie Európa 2020, najmä k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Na základe vymedzenia z národnej úrovne RIÚS Žilinského kraja sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí (ako strategických priorít dokumentu):

- Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,
- Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- Konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch,
- Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Prínosom RIÚS Žilinského kraja je identifikovanie a realizácia priorít na základe ich analýzy a následného konsenzu aktérov v Žilinskom kraji, čím sa má dosiahnuť predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania, ktoré je typické pre doterajší, intuitívne orientovaný prístup pri identifikácii a realizácii priorít z národnej úrovne.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, dáva podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie k predloženej správe o hodnotení nasledovné stanovisko:

K predloženej správe o hodnotení nemá tunajší úrad pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

B.9 Okresný úrad Žilina, Ul. Predmestská č. 1613, 010 01 Žilina, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-ZA-OCDPK-2015/045983/2/BIL, zo dňa 18.12.2015)

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, vykonávajúci pôsobnosť cestného správneho orgánu a špeciálneho stavebného úradu vo veciach ciest I. tried, v okrese Žilina aj II. a III. tried berie oznámenie o strategickom dokumente „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ na vedomie, pričom z hľadiska nami sledovaných záujmov cestnej siete požadujeme rešpektovať umiestnenie, funkciu, ako aj rozvojové zámery ciest I. II. a III. tried, pričom akékoľvek zámery vo vzťahu k dotknutým komunikáciám je potrebné konzultovať s ich majetkovými správcami t.zn. – Slovenskou správou vo vzťahu ciest vo vzťahu k cestám I. triedy a rovnako tak Správou ciest ŽSK vo vzťahu k cestám II. a III. tried.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, pripomienka sa akceptuje.

B.10 Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, Oddelenie regionálneho rozvoja (list č. 08908/2015/ODDRR-2, 42766/2015, zo dňa 23.12.2015)

„Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ je východiskový strategický dokument pre integrované územné investície Žilinského kraja a funkčnej oblasti mesta Žilina s 10 obcami. Dokument má analytickú, strategickú, vykonávaciu časť a štyri strategické priority. Samotná správa o hodnotení má XII. Častí v ktorých sú rozobraté jednotlivé oblasti v zmysle prílohy k zákonu.

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ nemá pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

B.11 Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov, Odbor regionálneho rozvoja (list č. 01740/2016/ODDUPZP-4, zo dňa 19.01.2016)

Prešovský samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja v zmysle § 12 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov berie na vedomie oznámenie o vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a žiada rešpektovať záväznú časť platného ÚPN VÚC Prešovského kraja.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, požiadavka akceptovaná.

B.12 Žilinský samosprávny kraj, Komenského 2622/48, 010 01 Žilina, Odbor SO pre IROP (list č. 02079/2016/OSORO-2, zo dňa 14.01.2016)

Odbor SO pre IROP nemá námietky voči doručenému Oznámeniu o vypracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“.

Zároveň si Vás dovoľujeme informovať, že konečná verzia dokumentu bude odlišná od verzie, ktorá bola doručená na hodnotenie. Z dôvodu zverejnenia materiálu o prerozdelení alokácií IROP na územie samosprávnych krajov pre účely implementácie IROP 2014 – 2020, ktorý bol schválený ministrom pôdohospodárstva a rozvoja SR 15.12.2015 bude zmenená Príloha č. 1.15 Rozpočet projektu ako i tabuľky s hodnotami merateľných ukazovateľov, ktoré sa nachádzajú v texte dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja. Taktiež bola do dokumentu doplnená nová príloha – Príloha č. 7.20 Vyhodnotenie Dopravno–sociologického prieskumu. Uvedené zmeny majú formálny charakter.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok. Informácia o zmene strategického dokumentu formálneho charakteru, ku ktorej dôjde v dôsledku prerozdelenia alokácií IROP bola predmetom jednania počas spracovania odborného posudku. Z hľadiska časového harmonogramu procesu posudzovania bolo dohodnuté, že uvedené zmeny budú predmetom Zmien a doplnkov č. 1 k predloženému strategickému dokumentu.

B.13 Okresný úrad Žilina, Námestie M.R. Štefánika č. 1, 010 01 Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-ZA-OSZP1-2016/01978-04/Gs, zo dňa 19.01.2016)

Na základe vyššie uvedeného a informácií získaných na uvedenej internetovej stránke, následne z odborného stanoviska ŠOP SR B. Bystrica, OÚ Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie konštatuje, že v predmetnom dokumente je vyhodnotenie vplyvov RIÚS Žilinského kraja všeobecné a výrazne nekonkrétne. Spracovatelia správy o hodnotení prakticky nevyhodnotili vplyv strategického dokumentu na záujmy OP a K a spoliehajú sa na hodnotenia konkrétnych projektov podľa zákona o posudzovaní vplyvov (kapitola IV. 1: *Jednotlivé aktivity a opatrenia uvedené RIÚS ŽK pre realizáciu špecifických cieľov budú pri svojej príprave a následne realizácii posúdené v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Popis aktivít uvedený v dokumente je len stručný, má indikatívny charakter. Takto všeobecne definované aktivity nie je možné posudzovať v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.*).

Špecifická požiadavka (rozsah hodnotenia) 2.2.3: „*V prípade, ak v správe bude konštatovaný možný negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ alebo ÚEV je potrebné v správe o hodnotení navrhnúť primerané zmierňujúce opatrenia na zmiernenie negatívnych faktorov súvisiacich s umiestnením navrhovanej činnosti do územia tvoriacich sústavu NATURA 2000*“, je z hľadiska záujmov OP a K prakticky neakceptovateľná.

K predloženému dokumentu nie je možné sa vyjadriť z hľadiska dotknutých záujmov OP a K, najmä z dôvodu neúplnosti informácií.

- *Vyhodnotenie: strategický dokument RIÚS Žilinského kraja a správa o hodnotení strategického dokumentu sú v súlade so záväznou časťou platnej ÚPN VÚC Žilinského kraja, ktoré uvedenú problematiku riešia, aktivity vyplývajúce zo strategického dokumentu v rámci kraja musia byť realizované v súlade s touto nadradenou dokumentáciou. Úlohou RIÚS Žilinského kraja je určiť rámec podpory v oblasti regionálneho rozvoja. Nešpecifikuje konkrétne investičné zámery a na ne viazané aktivity v konkrétnych lokalitách, pre ktoré by bolo možné previesť konkrétne hodnotenie ich vplyvu na chránené územia. Uvedené pripomienky budú súčasťou komplexného posúdenia vhodnosti konkrétneho investičného zámeru na konkrétnom území v rámci predprojektovej a projektovej prípravy investičného zámeru v zmysle platnej legislatívy.*

B.14 Mesto Žilina (list č. 23159/2015, zo dňa 20.11.2015)

Mesto Žilina súhlasí s predloženým oznámením a nepožaduje ďalšie posudzovanie strategického dokumentu v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Odôvodnenie:

Podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Nám. M.R. Štefánika 1, 010 01 Žilina, listom zo dňa 14.12.2015 (doručený na Mestský úrad v Žiline dňa 21.12.2015) predložil Mestu Žilina oznámenie o strategickom dokumente „**Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja**“ (ďalej len „oznámenie“).

Obstarávateľom oznámenia je Žilinský samosprávny kraj, odbor dopravy a regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09 Žilina.

V lehote určenej zákonom (dňa 23.12.2015), bola verejnosť o oznámení informovaná vyvesením oznamu na úradnú tabulu Mesta Žilina a na oficiálnom webovom sídle Mesta Žilina www.zilina.sk a na stránke obstarávateľa www.zilinskazupa.sk. Oznámenie je prístupné verejnosti po dobu od 23.12. 2015 do 13.01.2016

Strategický dokument je zverejnený aj na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR: www.enviroportal.sk,
<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/oznamienie-o-strategickom-dokumente-regionalna-integrovana-uzemna-strat>.

Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja (ďalej aj RIÚS Žilinského kraja) je východiskovým strategickým dokumentom pre realizáciu Integrovaných územných investícií (ďalej aj IÚI) na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň, a to prostredníctvom individuálnych a integrovaných projektov. RIÚS Žilinského kraja nie je samostatným strategickým dokumentom, ale implementačným nástrojom pre IROP. Jeho obsah je záväzný pre všetkých prijímateľov a subjekty podieľajúce sa na implementácii operačného programu v Žilinskom kraji. Zároveň bude slúžiť ako záväzný akčný plán plánovaných aktivít IROP v Žilinskom kraji, ktorý definuje konkrétne opatrenia s dôrazom na integrovaný prístup.

Hlavným cieľom RIÚS Žilinského kraja je zlepšenie kvality života a zabezpečenie udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Cieľom RIÚS Žilinského kraja je realizácia integrovaného prístupu v IROP na úrovni samosprávnych krajov a prispieva k plneniu priorít Stratégie Európa 2020, najmä k udržateľnému a inkluzívnemu rastu.

Ciele prioritných oblastí:

- bezpečná a ekologická doprava v regiónoch,
- ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch,
- zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Realizácia niektorých opatrení a aktivít RIÚS Žilinského kraja bude mať vplyv na životné prostredie. Dá sa predpokladať, že vo vybraných lokalitách môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou prírody. Každé jednotlivé opatrenie a nadväzujúce realizované aktivity na lokálnej úrovni bude treba individuálne posúdiť.

Mesto Žilina netrvá na ďalšom posudzovaní strategického dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

B.15 Mesto Tvrdošín (list č. 1074/2015, zo dňa 05.01.2016) – bez pripomienok.

B.16 Mesto Čadca (list č. ŽP-40920/FE12/2015-ED, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.

B.17 Mesto Vrútky (list č. 3175/2015-POZ, zo dňa 08.01.2016) – bez pripomienok.

B.18 Mesto Trstená (list č. 65/913/2016/9, zo dňa 07.01.2016) – bez pripomienok.

B.19 Mesto Dolný Kubín (list č. AL01 9641/2015, zo dňa 28.12.2015) – bez pripomienok.

B.20 Obec Kráľova Lehota (list č. 445/2015, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.

B.21 Obec Makov (list č. S352/R2461/2015, zo dňa 22.12.2015) – bez pripomienok.

B.22 Obec Maršová – Rašov (list č. AG1/28/2016, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.

B.23 Obec Oravské Veselé (list č. 588/2015, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.

B.24 Obec Rabčice (list č. 2015/1138, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.

B.25 Obec Žabokreky (list č. 473/2015, zo dňa 21.12.2015) – bez pripomienok.

B.26 Obec Konská (list č. 55/2016, zo dňa 12.01.2016) – bez pripomienok.

B.27 Obec Dlhé Pole (list č. OcÚ/2015/1287, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.

- B.28 Obec Dubové** (list č. 337/2015/Li, zo dňa 12.01.2016) – bez pripomienok.
- B.29 Obec Kolárovice** (list č. 1062/2015, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.
- B.30 Obec Rabča** (list č. 2015/2011, zo dňa 13.01.2016) – bez pripomienok.
- B.31 Obec Trnovo** (list č. 009/2016, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.
- B.32 Obec Veľké Rovné** (e-mail zo dňa 15.01.2016) – bez pripomienok.
- B.33 Obec Teplička nad Váhom** (e-mail zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.
- B.34 Obec Košťany nad Turcom** (list č. 692/2015, zo dňa 11.01.2016) – bez
- B.35 Obec Divina** (list č. 893/2015-1, zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.36 Obec Stankovany** (list č. 034/ALI/2016, zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.37 Obec Dolná Tižina** (list č. 427/2015, zo dňa 12.01.2016) – bez pripomienok.
- B.38 Obec Martinček** (e-mail ...list č. 362/2015, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.
- B.39 Obec Horný Vadičov** (list č. 1657/2015, zo dňa 07.01.2016) – bez pripomienok.
- B.40 Obec Malá Čierna** (e-mail zo dňa 12.01.2016) – bez pripomienok.
- B.41 Obec Šuja** (list č. 534/2015, zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.42 Obec Hôrky** (list č. 627/15, zo dňa 08.01.2016) – bez pripomienok.
- B.43 Obec Lietavská Svinná - Babkov** (list č. 1202/2015, zo dňa 04.01.2016) – bez pripomienok.
- B.44 Obec Lietavská Lúčka** (list č. OcÚ-2016/00196/1449/Šm, zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.45 Obec Mojš** (list č. 985/2015, zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.46 Obec Novot'** (list č. 588/2015, zo dňa 07.01.2016) – bez pripomienok.
- B.47 Obec Lokca** (list č. 853/2015, zo dňa 07.01.2016) – bez pripomienok.
- B.48 Obec Čimhová** (list č. 008/2016, zo dňa 08.01.2016) – bez pripomienok.
- B.49 Obec Lisková** (list č. 428/2015, zo dňa 08.01.2016) – bez pripomienok.
- B.50 Obec Osádka** (e-mail zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.51 Obec Kotešová** (list č. 807/724/2015, zo dňa 04.01.2016) – bez pripomienok.
- B.52 Obec Leštiny** (e-mail zo dňa 11.01.2016) – bez pripomienok.
- B.53 Obec Nededza** (list č. 455-003/2015, zo dňa 07.01.2016) – bez pripomienok.
- B.54 Obec Lipovec** (list č. 392/2015, zo dňa 28.12.2015) – bez pripomienok.
- B.55 Obec Budiš** (list zo dňa 29.12.2015) – bez pripomienok.
- B.56 Obec Žaškov** (list č. 1168/2015, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.
- B.57 Obec Belá** (list č. 1965/2015, zo dňa 22.01.2016) – bez pripomienok.
- B.58 Obec Predmier** (list č. 483/2015, zo dňa 20.01.2016) – bez pripomienok.
- B.59 Obec Šuja** (list č. 534/2015, zo dňa 20.01.2016) – bez pripomienok.
- B.60 Obec Ťapešovo** (list č. 131/2015, zo dňa 14.01.2016) – bez pripomienok.
- B.61 Obec Podbiel** (list č. 890/2015, zo dňa 18.01.2016) – bez pripomienok.

Odporúčania vyplývajúce z pripomienok zainteresovaných orgánov sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Na stanoviská doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov sa nebude prihliadať.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení s regionálnym dosahom sa uskutočnilo dňa 07.01.2016 o 10⁰⁰ hod. v kongresovej sále Úradu ŽSK, Komenského 48, Žilina. Termín a miesto konania verejného prerokovania obstarávateľ strategického dokumentu RIUS ŽK zverejnil podľa § 11 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:

- na webovom sídle www.enviroportal.sk
(http://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-regionalna-integrovana-uzemna-strat),
- www.zilinskazupa.sk (<http://www.regionzilina.sk/files/odbory/soro-rop/2016/rius/o-z-n-a-m-e-n-ie-o-prerokovani-spravy-o-hodnoteni.pdf>),
- prostredníctvom pošty
list OU-ZA-OSZP2/2015/045227-03/Gr zo dňa 14.12.2015, ktorým bolo okrem rozposlania strategického dokumentu RIUS ŽK a správy o hodnotení predmetného strategického dokumentu na zaujatie stanoviska oznámené aj miesto a termín konania verejného prerokovania (obciam kraja, ústredným a miestnym orgánom štátnej správy, susedným samosprávnym krajom).

Verejné prerokovanie otvorila a stručne informovala prítomných o cieľoch stretnutia, jeho programe Ing. Katarína Náhliková z Úradu Žilinského samosprávneho kraja, odbor dopravy a územného plánovania.

Mgr. Renáta Neslušánová, riaditeľka odboru SO/RO pre ROP a zároveň koordinátorka RIUS pre Žilinský kraj následne predstavila strategický dokument RIUS Žilinského kraja, stručne zhrnula východiská spracovaného dokumentu, proces a harmonogram jeho tvorby a predstavila štruktúru dokumentu (globálny cieľ, strategické a investičné priority, špecifické ciele a opatrenia).

Následne Ing. Katarína Náhliková ako spracovateľka správy o hodnotení vplyvov podrobne predstavila štruktúru predmetnej správy, jej obsah, zhrnula dôležité závery a navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie, ktoré by mohli vyplynúť z realizácie RIUS Žilinského kraja.

Po uvedených prezentáciách bola prítomným daná možnosť na kladenie otázok k prezentovaným materiálom.

V rámci diskusie neboli vznesené žiadne pripomienky k prerokovávanej správe.

Ing. Katarína Náhliková sa prítomným poďakovala za účasť a verejné prerokovanie ukončila.

Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný v zápisnici z verejného prerokovania a spolu s prezenčnou listinou (13 osôb) boli zaslané na Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie a sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

Podľa záznamu z verejného prerokovania bol priebeh verejného prerokovania informatívny bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu a predloženej správy o hodnotení vplyvov.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Predpokladané vplyvy strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja na životné prostredie a vplyvy na zdravie budú priame a nepriame, synergické a kumulatívne, z hľadiska časového pôsobenia ich delíme na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé resp. trvalé a dočasné, tieto vplyvy vo vzťahu k zložkám životného prostredia a zdraviu obyvateľstva môžu mať pozitívny ale i negatívny charakter.

Environmentálne vplyvy na zložky životného prostredia a vplyvy na zdravie

Hydrologické pomery a kvalita vôd

Realizáciou opatrení a indikatívnych aktivít uvedených RIÚS Žilinského kraja nedôjde ku zhoršeniu hydrologických pomerov ani kvality a stavu povrchových či podpovrchových vôd. Navrhované opatrenia a indikatívne aktivity by mali napomôcť zachovaniu súčasného stavu, resp. k zlepšeniu súčasného stavu vôd na území kraja. S touto problematikou priamo súvisia definované opatrenia:

- realizácia technických opatrení na podporu zadržiavania vody, spomalenie odtoku najmä z povodí deficitných oblastí a oblastí so zníženou retenčnou schopnosťou, zmiernenie účinkov povodní a riešenie environmentálne únosného využívania podzemných vôd;
- zavedenie opatrení na zníženie znečistenia vodných tokov v IV. a V. triede čistoty vrátane vytvorenia podmienok na ich revitalizáciu, celkové zníženie znečistenia vodných tokov aj v II. a III. triede čistoty;
- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania vodných zdrojov oceňovaných aj podľa ich environmentálnej hodnoty a verejnoprospešnej funkcie, efektívnejšie využívanie spolupôsobenia zdrojov podzemných a povrchových vôd;
- zavedenie opatrení na znižovanie spotreby pitnej vody minimalizovaním strát vo vodovodnej sieti a racionálnejším hospodárením u spotrebiteľov, sprísnenou kontrolou potenciálnych príčin havárií a pod.;
- zníženie množstva znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách až na prípustnú určenú mieru budovaním kanalizácií, zvýšenie vysokoefektívnych metód čistenia (biologické, chemické) pri preferovaní rozostavaných ČOV, zníženie rozdielu medzi množstvom odoberanej a vypúšťanej vyčistenej vody na minimum a perspektívne splnenie požiadaviek smernice EÚ 91/271/EEC pre čistenie komunálnych odpadových vôd.

Ovzdušie a kvalita ovzdušia

Realizáciou opatrení a indikatívnych aktivít uvedených v RIÚS Žilinského kraja nedôjde ku zhoršeniu kvality ovzdušia. Naopak, navrhované opatrenia a indikatívne aktivity by mali napomôcť k zlepšeniu kvality ovzdušia v regióne. S touto problematikou priamo súvisia definované opatrenia:

- splnenie záväzkov v ochrane ovzdušia vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu a nadväzujúcich legislatív;
- obmedziť zmenu klímy a náklady s ňou spojené a negatívne účinky na spoločnosť a životné prostredie;
- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie v súlade s medzinárodnými dohovormi;
- realizácia národných programov zameraných na znižovanie emisií oxidu uhličitého a ostatných plynov vyvolávajúcich zvýšenie skleníkového efektu;
- širšie uplatnenie pohonných látok a druhov dopravy neznečisťujúcich životné prostredie.

Pôdy, kvalita pôdy, zábery pôdy

Realizáciou opatrení a indikatívnych uvedených v RIÚS Žilinského kraja nedôjde ku zhoršeniu pôdných pomerov ani kvality pôdy v kraji. Navrhované opatrenia a indikatívne aktivity by mali napomôcť k zachovaniu, resp. k zlepšeniu súčasného stavu kvality a využívania pôd. Nepredpokladajú sa významne rozsiahle zábery pôdy, ku ktorým by malo dôjsť realizáciou navrhovaných opatrení:

- zníženie výmery silne až veľmi silne ohrozených pôd pozemkovými úpravami, výsadbou vetrolamov, brehových porastov a výsadbou vhodných kultúr, využívanie pôd poškodenými imisiami na produkciu pre nepotravinárske účely s ich postupnou dekontamináciou;
- uplatňovanie šetrnejších metód obhospodarovania, ekologizácie lesníctva a premietnutie zásad environmentálnej politiky v rámci lesohospodárskej praxe.

Nerastné suroviny

Realizáciou opatrení a indikatívnych aktivít uvedených v RIÚS Žilinského kraja nedôjde ku zhoršeniu stavu zdrojov nerastných surovín. Navrhované opatrenia a indikatívne aktivity by mali napomôcť k racionálnemu a efektívnejšiemu využívaniu týchto prírodných nerastných zdrojov:

- zlepšiť hospodárenie s prírodnými zdrojmi, vyhnúť sa ich nadmernému využívaniu a uznať hodnotu služieb ekosystémov.

Ochrana prírody, environmentálne významné územia

Realizáciou opatrení a indikatívnych aktivít uvedených v RIÚS Žilinského kraja nedôjde ku poškodeniu vyhlásených veľkoplošných ani maloplošných chránených území. Navrhované opatrenia a indikatívne aktivity by mali napomôcť k racionálnemu využívaniu a zachovaniu významnosti týchto chránených území. S touto problematikou priamo súvisia opatrenia:

- ochraňovať a obnoviť habitaty a prírodné ekosystémy;
- zastaviť znižovanie biodiverzity;
- vytvorenie a uplatnenie revitalizačných programov a projektov extrémne narušených území a pre zhodnotenie environmentálnej únosnosti;
- zvýšenie kvality životného prostredia mestskej a vidieckej krajiny, realizácia kultúrno-spoločenských a environmentálnych hľadísk tvorby prostredia pri preferovaní zvýšenej pozornosti záchrane schátralých nehnuteľných kultúrnych pamiatok, realizácia programov starostlivosti lokalít SR zahrnutých do svetového dedičstva a vypracúvanie nominačných projektov lokalít navrhovaných do svetového dedičstva;
- podporovanie územnoplánovacieho procesu v súlade s princípmi udržateľného rozvoja tak, aby sa znižovalo zaťaženie životného prostredia a dochádzalo k harmonizácii ľudských aktivít s prírodou;
- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania prírodných zdrojov oceňovaných podľa ich environmentálnej hodnoty, verejnoprospešnej funkcie, orientovania vedy a techniky na riešenie komplexných environmentálnych problémov v zmysle princípov udržateľného rozvoja.

Životné prostredie a zdravie

Vzhľadom na skutočnosť, že plánované aktivity majú indikatívny charakter a dokument je strategického charakteru, nie je možné určiť mieru a významnosť ovplyvnenia životného prostredia a zdravia obyvateľstva v dôsledku realizácie opatrení uvedených RIÚS Žilinského

kraja. Strategický dokument ako celok navrhuje komplex cieľov a opatrení, realizáciou ktorých by malo dôjsť ku zlepšeniu životného prostredia a zdravia jeho obyvateľov.

Problematika životného prostredia a zdravia je v RIÚS Žilinského kraja priamo/bezprostredne riešená prostredníctvom cieľov a opatrení, ktoré navrhujú zabezpečiť zlepšenie kvality prírodného prostredia a podmienok pre zdravie obyvateľstva:

- zlepšiť zdravotné zabezpečenie občanov;
- presadzovať koordináciu, spoluprácu a posilnenie kapacít pri poskytovaní komplexných zdravotníckych a sociálnych služieb občanom na regionálnej úrovni ako aj poskytovanie vybraných služieb na komunitnej báze;
- podporiť a zlepšiť poradenstvo a posudzovanie rizika presadzovaním skorého označenia rizík, analyzovať ich možný dosah, vymieňať si informácie o rizikách a vystavení sa ich účinkom a podporovať jednotné a harmonizované postupy;
- podporovať iniciatívy na zvýšenie počtu rokov života prežitých v dobrom zdraví, podporovať zdravé starnutie, opatrenia na preskúmanie dosahu, aký má zdravie na produktivitu a pracovné zapojenie ako príspevok k napĺňaniu lisabonských cieľov;
- zamerať sa na zdravotné determinanty s cieľom podporiť a zlepšiť kvalitu zdravia a vytvoriť vhodné prostredie pre vývoj zdravého životného štýlu a prevencie chorôb, vyvinúť akcie zamerané na kľúčové faktory ako sú výživa a telesná aktivita a pod..

Realizáciou aktivít jednotlivými subjektmi pôsobiacimi v regióne dôjde ku napĺňaniu stanovených cieľov a opatrení a k nárastu kvality prírodného prostredia a podpore zlepšenia zdravia v regióne na viacerých úrovniach a viacerými postupmi.

Posúdenie očakávaných environmentálnych vplyvov strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja na zložky životného prostredia a vplyvy na zdravie

RIÚS Žilinského kraja je strategickým dokumentom regionálnej úrovne, ktorý všeobecne určuje rámec podpory z IROP. Preto environmentálne hodnotenie bolo vykonané len z hľadiska pravdepodobnosti a v primeranej podrobnosti dopadov tohto strategického dokumentu na životné prostredie. Environmentálne hodnotenie dopadov určuje možné problémové oblasti a negatívne vplyvy, ktoré by sa mali vziať do úvahy pri stanovovaní priorit rozvoja regionálnej infraštruktúry.

Východiskom pre strategické environmentálne hodnotenie RIÚS Žilinského kraja bolo:

- zhodnotenie súčasného stavu zložiek životného prostredia, ktoré majú vzťah k strategickému dokumentu,
- zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov súvisiacich so strategickým dokumentom,
- zhodnotenie cieľov politik, koncepcií a iných stratégií v oblasti zložiek životného prostredia na národnej a medzinárodnej úrovni.

Na základe uvedenej analýzy a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia, boli v časti IV.1 Správy o hodnotení vyhodnotenú možné priame a nepriame pozitívne a negatívne vplyvy navrhovaných opatrení a aktivít jednotlivých špecifických cieľov RIÚS Žilinského kraja na životné prostredie kraja.

Environmentálne dopady vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorit 1 a 4 majú charakter dopadov investičných projektov s priemetom do územia. Preto v prípade ich realizácie je možné očakávať pozitívne i negatívne dopady na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľstva. Je predpoklad, že negatívne dopady budú mať dočasný

charakter (napr. stavebné práce počas realizácie projektu) a pozitívne dopady trvalý charakter na životné prostredie a zdravie obyvateľstva (odkanalizovanie územia, vybudovanie cyklochodníka a pod.).

Environmentálne dopady vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 2 a 3 majú čiastočne charakter dopadov investičných projektov a čiastočne mäkkých opatrení bez územného priemetu. V prípade realizácie mäkkých projektov je možné očakávať trvalé pozitívne dopady vyplývajúce zo zlepšenia sociálnej, zdravotnej a duševnej situácie obyvateľov kraja.

Všetky konkrétne aktivity vyplývajúce z hierarchicky nadradených cieľov a priorít RIÚS Žilinského kraja budú posúdené v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. v platnom znení (ak to vyplýva z Prílohy č. 8 tohto zákona). Ak sa v rámci takéhoto hodnotenia zistia významné vplyvy na územia NATURA 2000 bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.

Naplnením globálneho cieľa a príslušných strategických priorít RIÚS Žilinského kraja okrem iného dôjde k zlepšeniu stavu dopravnej, technickej a sociálnej infraštruktúry ako aj vybavenosti obcí a miest v Žilinskom kraji, čo bude mať jednoznačne pozitívny dopad na kvalitu životného prostredia, kvalitu životných podmienok ako aj na zdravie obyvateľov kraja.

RIÚS Žilinského kraja nie je samostatným strategickým dokumentom, je implementačným nástrojom pre IROP. IROP bol posúdený v zmysle Zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Záverečné stanovisko bolo v zmysle platnej legislatívy vydané MŽP SR dňa 12.5.2014 (stanovisko č. 300/2014-3.4/zk).

Vo všeobecnosti v posudzovanej stratégii výrazne prevyšujú opatrenia, ktorých očakávané dopady (priame, nepriame) majú byť pozitívne. Taktiež z hľadiska synergických a kumulatívnych vplyvov prevažujú očakávané pozitívne vplyvy nad vplyvmi negatívnymi.

Strategická priorita 1 - Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Špecifické ciele:

1.1.1 Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému.

- zmiernenie existujúcich vplyvov dopravy v obciach a mestách ŽSK na životné prostredie a na zdravie obyvateľov,
- zlepšenie vnútroregionálnej a nadregionálnej mobility,
- znižovanie emisií do ovzdušia (protihlukové opatrenia, prvky upokojuvania dopravy, bezpečný pohyb chodcov, zavádzaním prvkov integrovanej dopravy a pod.),
- minimalizácia surovinových a energetických vstupov do dopravy.

1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy v Žilinskom kraji.

- zmiernenie existujúcich vplyvov individuálnej motorovej dopravy a statickej dopravy v obciach a mestách ŽSK na životné prostredie a na zdravie obyvateľov (hluk, emisie, zábery pôdy pre statickú dopravu ...).

- 1.2.2 *Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb v Žilinskom kraji.*
- zmierňovanie existujúcich vplyvov motorovej dopravy v obciach a mestách ŽSK na životné prostredie a na zdravie obyvateľov budovaním prvkov podporujúcich rozvoj nemotorovej dopravy,
 - vytvorenie podmienok pre zlepšenie zdravia obyvateľstva využívaním cyklistickej dopravy.

Strategická priorita 2 - Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Špecifické ciele:

- 2.1.1 *Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni v Žilinskom kraji.*
- budovanie novej infraštruktúry a zlepšenie existujúcej infraštruktúry priamo prispeje k lepšej zdravotnej a sociálnej starostlivosti o obyvateľstvo,
 - podpora sociálneho začleňovania prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym službám,
 - prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné (oblasť deinštitucionalizácie).
- 2.1.2 *Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti na území Žilinského kraja .*
- modernizácia existujúcej infraštruktúry priamo prispeje k lepšej zdravotnej starostlivosti o obyvateľstvo,
 - znižovanie nerovností z hľadiska zdravotného postavenia,
 - podpora sociálneho začleňovania prostredníctvom lepšieho prístupu k zdravotným službám.
- 2.2.1 *Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl v Žilinskom kraji.*
- budovanie novej infraštruktúry a zlepšenie existujúcej infraštruktúry prispeje k skvalitneniu vzdelávacieho procesu - priamy pozitívny vplyv na obyvateľstvo.
- 2.2.2 *Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl v Žilinskom kraji.*
- budovanie novej infraštruktúry a zlepšenie existujúcej infraštruktúry základných škôl prispeje k skvalitneniu vzdelávacieho procesu, k zefektívnemu vzdelávaniu a získavaniu kľúčových kompetencií u detí a mládeže - priamy pozitívny vplyv na obyvateľstvo.
- 2.2.3 *Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní v Žilinskom kraji.*
- budovanie novej infraštruktúry, podpora vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry prispeje k skvalitneniu vzdelávacieho procesu, odbornej prípravy, získavaniu zručností a celoživotného vzdelávania priamy pozitívny vplyv na obyvateľstvo.

Strategická priorita 3 - Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Špecifické ciele:

- 3.1 *Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií v Žilinskom kraji.*
- transfer nových poznatkov do praxe môže pozitívne ovplyvniť všetky oblasti spoločenského a hospodárskeho života vrátane znižovania zaťažovania všetkých zložiek a faktorov životného prostredia.

Strategická priorita 4 - Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Špecifické ciele:

- 4.2.1 *Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie v Žilinskom kraji.*
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
 - zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou,
 - zabezpečenie efektívnej likvidácie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie.
- 4.3.1 *Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečisťovania ovzdušia a hluku*
- zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptácia urbanizovaného prostredia na zmeny klímy,
 - aktivity zamerané na zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov,
 - eliminácia znečistenia ovzdušia,
 - podpora zachovania biodiverzity v mestskom prostredí,
 - zvyšovanie podielu zelene v mestskom prostredí.

Priame a nepriame negatívne vplyvy na životné prostredie budú súvisieť s výstavbou nových objektov alebo ich rekonštrukciou a modernizáciou (predpoklad krátkodobých vplyvov počas stavebných a zemných prác – napr. hluk, prachové emisie, produkcia odpadov - možná eliminácia vhodnou organizáciou prác).

Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie

Územie Žilinského kraja susedí s Českou a Poľskou republikou. Preto je možné predpokladať, že pri realizácii určitých projektov spadajúcich pod niektoré opatrenia hodnoteného strategického dokumentu môže dôjsť k potenciálnym vplyvom s cezhraničným dopadom na územie susedných štátov.

RIÚS Žilinského kraja ako strategický dokument stanovuje rámec podpory vo forme zoznamu opatrení až špecifických cieľov pre naplnenie investičných a strategických priorít. Vzhľadom

na jeho všeobecný charakter bez presného stanovenia realizácie konkrétnych projektov, nie je možné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie na územie susedných štátov v súčasnosti presne špecifikovať.

Nastavenie strategických a investičných priorít (v priemete cez jednotlivé k nim priradené špecifické ciele, opatrenia a indikatívne aktivity) je nasmerované k podpore pozitívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré môžu pozitívne vplývať aj na okolité krajiny.

Taktiež v rámci prípravy a následnej realizácie projektov, vyplývajúcich z implementácie príslušných špecifických cieľov a priorít RIÚS Žilinského kraja, bude potrebné vypracovať samostatné hodnotenie ich dopadov na životné prostredie bude prebiehať v súlade s platnou legislatívou SR: napr. v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení, zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, zákona 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia v znení jeho novelizácií a ďalšej legislatívy v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a ochrany zdravia..

Strategická časť RIÚS Žilinského kraja stanovuje priority v environmentálnom chápaní, t.j. špecifické ciele a k nim priradené opatrenia a aktivity smerujú k zlepšeniu kvality životného a prírodného prostredia a zdravia obyvateľstva. Preto je v rámci celkovej implementácie strategického dokumentu predpoklad zlepšenia kvality životného prostredia, životných podmienok a zabezpečenie udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí, čo bude mať pozitívny environmentálny dopad nielen na územie Žilinského regiónu ale pravdepodobne aj na okolité regióny a štáty.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie aktivít a možné variantné riešenia nie je možné špecifikovať. Realizované aktivity v rámci implementácie RIÚS Žilinského kraja budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, t.j. aj v súlade so stupňom ochrany dotknutého územia. Žilinský kraj je región s najväčším plošným podielom území v rôznom stupni ochrany v rámci SR. Národné parky (Malá Fatra, Veľká Fatra, Nízke Tatry, Vysoké Tatry) a chránené krajinné oblasti (Strážovské Vrchy, Horná Orava, Kysuce) pokrývajú viac ako 50% celkového územia Žilinského kraja. Maloplošné chránené územia v kraji predstavujú 57 národných prírodných rezervácií, 15 prírodných rezervácií, 18 národných prírodných pamiatok, 14 prírodných pamiatok a 17 chránených areálov.

Osobitný význam pre Žilinský kraj má tiež sústava chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorú tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtácoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Chránené vtáčie územia - sú biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä v oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania ako aj miesta ich odpočinku na ich migračných trasách. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území (CHVÚ) bol vyhlásený na základe implementácie Smernice č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov. Táto smernica reguluje činnosti, ktoré vážne ohrozujú druhy vtákov tak, aby nedochádzalo k úmyselnému zabíjaniu, poškodzovaniu a obmedzovaniu vtáčích druhov, poškodzovaniu hniezd a hniezdných biotopov.

Na území kraja sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahujú nasledovné chránené vtáčie územia: Horná Orava (SKCHVU008), Malá Fatra (SKCHVU013), Strážovské vrchy (SKCHVU028), Nízke Tatry (SKCHVU018), Tatry (SKCHVU030), Veľká Fatra (SKCHVU033), Chočské vrchy (SKCHVU050).

Podrobný popis o jednotlivých chránených vtáčích územiach sa nachádza v tabuľkovom prehľade odborného posudku.

Územia európskeho významu - sú na Slovensku tvorené územiami, na ktorých sa nachádzajú biotopy alebo druhy európskeho významu na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia. Boli vytýpané v rámci implementácie smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Národný zoznam území európskeho významu bol schválený uznesením vlády č. 239/2004 SR a zverejnený vo Výnose MŽP SR č.3/2004.1. Výber týchto území bol postavený na vedeckých princípoch, pričom zohľadňuje celkové rozšírenie biotopu alebo biotopu druhu uvedených v prílohách smernice o biotopoch na území celého Slovenska. Významná časť navrhovaných území európskeho významu je už v súčasnosti chránená v rámci národnej sústavy chránených území.

Na území kraja sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahuje viac ako 70 území európskeho významu, ktoré sú podrobne popísané v tabuľkovom prehľade odborného posudku.

V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ bola v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásená Biosférická rezervácia Tatry s celkovou výmerou 113 221 ha (okres Kežmarok, Liptovský Mikuláš, Poprad, Tvrdošín). Biosférická rezervácia plní tri základné funkcie (funkciu ochrany prírody, rozvojovú funkciu, logistickú funkciu). V rámci svojich funkcií je zapojená do integrovaného procesu ochrany biodiverzity. Zabezpečuje ochranu biodiverzity na génovej, druhovej a ekosystémovej úrovni, podporuje trvalo udržateľné využívanie zložiek biodiverzity a spravodlivú deľbu úžitku plynúceho z využívania genetických zdrojov. Ústredný motív biosférickej rezervácie je spojenie ochrany biodiverzity s potrebami rozvoja miestnych komunít a výskum, sústavný monitoring, školenie a výchova.

V zmysle Dohovoru o mokradiach, majúcich medzinárodný význam, najmä ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor) boli v Žilinskom kraji zapísané do zoznamu ramsarských lokalít nasledujúce územia: Mokrade Turca, Mokrade Oravskej kotliny, Rieka Orava a jej prítoky, Jaskyne Demänovskej doliny.

Podrobný popis jednotlivých ramsarských území sa nachádza v tabuľkovom prehľade odborného posudku.

Predpokladá sa, že úspešná implementácia PHSR ŽSK 2014 - 2020 bude mať pozitívny vplyv na ochranu prírody, ochranu biodiverzity a chránené územia.

Je taktiež možné predpokladať, že realizáciou konkrétnych aktivít môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou prírody. Konkrétne aktivity vyplývajúce z implementácie RIÚS

Žilinského kraja však podliehajú samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanovísk k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja, po zohľadnení doručených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijatie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ za dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „Závery“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaná variant

Návrh strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja je vypracovaný v jednom variantnom riešení, ktoré je environmentálne prijateľné za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

Odporúčame strategický dokument RIÚS Žilinského kraja prijať vo variante, ktorý bol predmetom posudzovania z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ s regionálnym dosahom, pripomienok a stanovísk vznesených počas procesu posudzovania, verejného prerokovania strategického dokumentu, odborného posudku a na základe správy

o hodnotení strategického dokumentu nie je nutné posudzovaný strategický dokument prepracovať, dopracovať alebo zásadne upraviť.

Na zabezpečenie environmentálnej optimálnosti implementácie projektov strategického dokumentu sa odporúča:

- Konečné znenie strategického dokumentu RIÚS Žilinského kraja sa odporúča podstatne nemeniť.
- Rešpektovať zákon č. 57/2013 Z. z. , ktorým sa mení a dopĺňa z. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy).
- Rešpektovať ustanovenie § 12 a § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane pôdy (každý konkrétny návrh nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy podlieha posúdeniu z hľadiska dodržania zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy).
- Rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry rezortu doprava a riešenie jednotlivých projektov koordinovať so strategickými dokumentmi MDVRR SR, ktorými sú: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, ako aj každoročne aktualizovaný Rozvojový program priorít verejných prác, ktorý obsahuje zoznam verejných prác, u ktorých sa predpokladá začatie ich realizácie v nasledujúcich troch rokoch.
- Aktualizovať údaje a používať správnu terminológiu dopravnej infraštruktúry pri implementácii posudzovaného strategického dokumentu, t.j. pri príprave a realizácii jednotlivých zámerov.
- Reflektovať na platnú európsku legislatívu týkajúcu sa transeurópskych dopravných sietí, definovaných v nariadeniach Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1315/2013 a č. 913/2010.
- Rešpektovať ochranu prírodných liečebných kúpeľov a prírodných minerálnych zdrojov zabezpečenú zákonom č. 538/2005 Z. z., štatútmi kúpeľných miest, informáciou o ochranných pásmach s príslušnými vyhláškami MZ SR.
- Rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny Letiska Žilina, Vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetlenej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásmo svetelnej zostupovej sústavy“, Rádiového leteckého pozemného zariadenia – systém zariadení na presné priblíženie na Letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásma ILS LLZ 06“ a „Ochranné pásma ILS GP 06“, Letiska Martin, Letiska Ružomberok – Lisková, Letiska Poprad – Tatry, Heliportu pre leteckú záchrannú službu Fakultnej nemocnice s poliklinikou Žilina, Heliportu pre leteckú záchrannú službu nemocnice s poliklinikou Liptovský Mikuláš, Heliportu pre leteckú záchrannú službu nemocnice s poliklinikou MUDr. L. Nadáši-Jégeho v Dolnom Kubíne, Leteckého pozemného zariadenia „Nesmerový rádiomaják NDB, lokalita Dubové“ a letísk pre letecké práce v poľnohospodárstve Košťany, Dolná Štubňa, Gôtovany (t. č. Jasná) a Liptovský Ondrej, ktoré musia byť pri návrhu využitia územia zohľadnené.

- Rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.
- V prípade možného priameho i nepriameho ovplyvnenia chránených území sústavy NATURA 2000 je v prípade odôvodnenej požiadavky štátnej správy ochrany prírody a krajiny podloženej vypracovaným skrúňingovým formulárom odbornej organizácie ŠOP SR potrebné vypracovať primerané posúdenie vplyvov v zmysle čl. 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín,
- Podporovať projekty, činnosti a aktivity zaradené pod opatrenia RIÚS Žilinského kraja, pri ich realizácii dôsledne uplatňovať princíp zvyšovanie súčasnej životnej úrovne, využívanie nových moderných ekologicky vhodných resp. výhodných technológií, postupov a poznatkov, zvyšovanie kvality zložiek životného prostredia a života, podporovanie ekologických inovácií, zachovanie trvalej udržateľnosti kvality životného prostredia, znižovanie a eliminácia existujúceho environmentálneho zaťaženia územia (staré ekologické záťaž), znižovania stupňa znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia, zachovanie biodiverzity a ekologickej stability krajiny a všetky ostatné aktivity podporujúce zlepšenie kvality prírodného a životného prostredia, zdravia obyvateľstva a modernizácie spoločnosti pri zachovaní princípov trvale udržateľného rozvoja.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona o posudzovaní vplyvov v súčinnosti s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanovisk k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja, po zohľadnení doručených stanovisk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov a pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj environmentálne vplyvy na zložky životného prostredia a vplyvy na zdravie.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie na nepreukázali také negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by mohli ohroziť prijatie strategického dokumentu. Je možné však predpokladať, že realizáciou konkrétnych aktivít môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou prírody. Konkrétne aktivity vyplývajúce z implementácie RIÚS Žilinského kraja podliehajú samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

K správe o hodnotení predmetného strategického dokumentu bolo doručených 73 stanovisk dotknutých subjektov, ktoré odporučili navrhovanú činnosť buď bez pripomienok alebo za dodržania pripomienok, ktoré boli premietnuté do kapitoly VI. „ZÁVERY, časti 3

“Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu”.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojnásobeniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa predpokladalo v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Proces monitorovania RIÚS Žilinského kraja sa bude vykonávať systematicky a priebežne počas celej doby jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie budú sledované definované merateľné ukazovatele. Výstupom monitorovania bude monitorovacia správa za príslušný rok.

Na úrovni konkrétnych riešených projektov, činností a aktivít bude legislatívne zabezpečené uplatnenie posudzovania vplyvov na životné prostredie pre jednotlivé projekty, činnosti a aktivity spadajúce pod činnosti hodnotenia vplyvov spadajúce pod posudzovanie v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmysle ďalších zmien, čo zabezpečuje uplatnenie konkrétneho cieleného návrhu monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie. Podobné je to vo vzťahu k iným legislatívnym predpisom ako je Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy, Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia v znení jeho novelizácií, Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a iných legislatívnych predpisov na úseku zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ktorých cieľom je dodržiavanie konkrétnych stanovených limitov, podmienok a opatrení.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu v plnej miere a vyčerpávajúco zohľadnené aj v správe o hodnotení. Aktivity vyplývajúce z implementácie strategického dokumentu dávajú predpoklad na realizáciu projektov, ktoré budú vo veľkej miere podrobené posudzovaniu vplyvov činností na životné prostredie.

V rámci celého procesu posudzovania vplyvov (SEA) nevyužil možnosť konzultácie žiadny z orgánov štátnej správy a verejnosti, ktorá mohol mať záujem na prijatí predmetného strategického dokumentu, záujem neprejavila žiadna z dotknutých obcí, ani zainteresovaná verejnosť (MVO) aj napriek tomu, že príslušný orgán OU Žilina, OSZP vytváral podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov priestor pre vykonanie konzultácie.

Strategický dokument je predložený v jednom variantnom riešení, ktoré je modifikované na celé územie Žilinského kraja. Je spracovaný v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou vyššieho územného celku Žilinského kraja a je kompatibilný s ostatnými čiastkovými koncepciami kraja ako aj spracovanými rozvojovými dokumentmi obcí, miest a mikroregiónov.

Opatrenia navrhované správou o hodnotení sú uvedené v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5 „Návrh monitoringu“ vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek ŽP v súvislosti so špecifickým návrhom rozvojových aktivít v území.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí fyzická osoba (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z.), právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.), občianska iniciatíva (§ 6 ods. 2 písm. c) a § 6 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z.).

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 č. 24/2006 Z. z., účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského kraja“ sa verejnosť podľa § 6a zákona o posudzovaní nezainteresovala.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Dagmar Grófová

v súčinnosti s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava

Súhlasné stanovisko k návrhu záverečného stanoviska

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
RNDr. Drahomíra Macášková, vedúca odboru
Námestie M.R. Štefánika 1
010 01 Žilina

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Žilina, 18.03.2016